

Debreceni Ítéltábla

Bf.I.185/2025/62.

A Debreceni Ítéltábla mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2025. július 1-jén és 2025. szeptember 16. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és 2025. szeptember 25-én kihirdette a következő

í t é l e t e t:

A tizennyolcadik életévét be nem töltött személy és több ember sérelmére szexuális cselekmény végzése érdekében, rendszeres előny szerzése céljából elkövetett emberkereskedelem és kényszermunka büntette és más bűncselekmény miatt Terhelt1 és társa ellen indított büntetőügyben a Miskolci Törvényszék 2024. december 16. napján kihirdetett 17.B.36/2022/367. számú ítéletét megváltoztatja.

Az emberkereskedelem és kényszermunka büntetteként értékelt cselekményeket

Terhelt1 I. r. vádlott esetében

- 1 rendbeli társtettesként elkövetett kerítés büntetteként [Btk. 200. § (1) bekezdés, (3) bekezdés, (4) bekezdés b) pont 5. fordulat – 1. tényállás, sértett1 sérelmére],
- 1 rendbeli társtettesként elkövetett kerítés büntette kísérletének [Btk. 200. § (1) bekezdés, (3) bekezdés, (4) bekezdés a) pont, – 2. tényállás, kiskorú sértett2 sérelmére], és
- 1 rendbeli kerítés büntette kísérletének [Btk. 200. § (1) bekezdés, (3) bekezdés – 3. tényállás, a 2. számú sértett sérelmére];

Terhelt2 II. r. vádlott vonatkozásában

- 2 rendbeli kerítés büntetteként [Btk. 200. § (1) bekezdés, (3) bekezdés, (4) bekezdés b) pont 5. fordulat – 1. tényállás, sértett1 és 4/b. tényállás, sértett3 sérelmére], melyből 1 rendbeli társtettesként elkövetett,
- 1 rendbeli társtettesként elkövetett kerítés büntette kísérletének [Btk. 200. § (1) bekezdés, (3) bekezdés, (4) bekezdés a) pont, – 2. tényállás, kiskorú sértett2 sérelmére], és
- 2 rendbeli kerítés büntette kísérletének [Btk. 200. § (1) bekezdés, (3) bekezdés – 4/a. tényállás, két ismeretlen sértett sérelmére] *minősíti*.

Terhelt1 I. r. vádlottnál a szabadságvesztést – melyet börtönben rendel végrehajtani – 4 (négy) évre, a közügyektől eltiltást 5 (öt) évre,

Terhelt2 II. r. vádlott tekintetében a szabadságvesztést 6 (hat) évre, a közügyektől eltiltást szintén 6 (hat) évre enyhíti azzal, hogy e vádlott büntetése is halmazati.

Terhelt2 II. r. vádlottnál a 2023. július 9-től 2024. május 15-ig letartóztatásban töltött időt számítja be a szabadságvesztésbe.

Egyéb részekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

A szabadságvesztésbe beszámítja Terhelt2 II. r. vádlott által 2024. december 19. napjától a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt is.

A másodfokú eljárásban 57 967 (ötvenhétezer-kilencszázhatvanhét) Ft bűnügyi költség merült fel, melyet az állam visel.

Terhelt1 I. r. vádlott tényleges tartózkodási helye: benyújtó6, Terhelt2 II. r. vádlotté: Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Büntetés-végrehajtási Intézet.

I n d o k o l á s

[1] A Miskolci Törvényszék a rendelkező részben írt ügydöntő határozatában a cselekményeket a vád szerint minősítve, az elbírálás idején hatályos törvény alkalmazásával Terhelt1 I. r. vádlottat emberkereskedelem és kényszermunka büntette [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 192. § (2) bekezdés a) pont 2. és 3. fordulat, (3) bekezdés 1., 8., 9., és 10. fordulat, (4) bekezdés 1. fordulat, (5) bekezdés 2. tétel a) és d) pont], valamint kitartottság büntette [Btk.202. §], miatt – halmazati büntetésül – 7 év fegyházban végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre és mellékbüntetésül 7 év közügyektől eltiltásra;

Terhelt2 II. r. vádlottat emberkereskedelem és kényszermunka büntette [Btk. 192. § (2) bekezdés a) pont 2. és 3. fordulat, (3) bekezdés 1., 8., 9., és 10. fordulat, (4) bekezdés 1. fordulat, (5) bekezdés 2. tétel a) és d) pont] miatt – mint többszörös visszaesőt – 8 év fegyház fokozatú szabadságvesztésre és 8 év közügyektől eltiltás mellékbüntetésre ítélte.

Megállapította, hogy Terhelt1 I. r. vádlott a kiszabott szabadságvesztés büntetésből a büntetés kétharmad részének kitöltése után bocsátható legkorábban feltételes szabadságra, míg Terhelt2 II. r. vádlott nem bocsátható feltételes szabadságra. Rendelkezett a vádlottak által

előzetes fogvatartásban töltött idő szabadságvesztésbe történő beszámításáról, az I. r. vádlottal szemben 3 615 068 Ft, a II. r. terheltet érintően 120 000 Ft összegben vagyonek Kobzáról, végül a bűnügyi költség viseléséről.

[2] Az ítélet ellen két irányban jelentettek be fellebbezést.

[3] Az ügyészség a nyilatkozatra fenntartott háromnapos határidőn belül a vádlottak terhére, az általa kiszabni indítványozott pénzbüntetések mellőzése miatt élt fellebbezéssel, melyet a jogorvoslat részletes indokolásában, Terhelt1 I. r. vádlottal szemben tartott fenn, Terhelt2 II. r. vádlott tekintetében pedig akként pontosított, hogy hosszabb tartamú szabadságvesztés és ahhoz igazodó mértékű közügyektől eltiltás alkalmazását indítványozta. Álláspontja szerint a pénzbüntetés kiszabásának a feltételei az I. r. vádlott tekintetében maradéktalanul fennállnak, melynek kapcsán a terhelt vallomásaiban megemlítt, külföldön elkövetett bűncselekményekből származó vagyontárgyakra, a számára megítélt kártalanítási összegre hivatkozott, mivel az I. r. terhelt nyilatkozatai és ausztriai elítélésének adatai a megfelelő vagyon meglétét kellően igazolják. A II. r. vádlott esetében pedig a feltárt súlyosító körülmények száma és nagyobb nyomatéka teszi indokolttá a kiszabott büntetés felemelését, figyelemmel terhelt előéletére és a személyében rejlő fokozott társadalomra veszélyességre (Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Főügyészség B.1625/2018/429, 440., elsőfokú iratok 373.).

[4] A határozatot másrészt védelmi fellebbezések támadták.

[5] Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy Terhelt1 I. r. vádlottnak az ítélet kihirdetését követő szóbeli indoklás során tanúsított, a tárgyalás rendjét sértő magatartása fellebbezésként értékelhető (367. számú elsőfokú tárgyalási jegyzőkönyv 1. oldal utolsó, 2. oldal első bekezdése), melyet a terhelt írásban is egyértelműen kifejezésre juttatott, távozását azzal magyarázva, hogy az ítélet indokaival nem értett egyet (372. számú elsőfokú irat). Jogorvoslatát a másodfokú eljárásban indokolta részletesen, alapvetően vitatva, hogy bűncselekményt valósított volna meg, másodsorban pedig a minősítést kifogásolva, mivel álláspontja szerint a terhére emberkereskedelem büntette nem állapítható meg. Kitért továbbá arra, hogy élettársa, sértett4 soha nem tartotta ki, mely cselekmény miatt egyrészt már elítélték és életvitelét egyébként is fedezni tudta alkalmi munkából, értéktárgyai eladásából. Az ügyészségi indítványt vitatta, álláspontja szerint nem lehet helye pénzbüntetés kiszabásának sem. Mindezek alapján a tényállás megalapozatlanságára hivatkozással elsődlegesen teljeskörű felmentésére, másodlagosan az elkövetés idején hatályos törvényi szabályozást alkalmazva az emberkereskedelem helyett enyhébb tárgyi súlyú bűncselekmény megállapítására, harmadsorban törvényi feltételek hiányában a pénzbüntetés mellőzésére tett indítványt (18. számú másodfokú irat).

[6] Az I. r. vádlott védője elsődlegesen felmentésért, téves minősítés miatt, másodlagosan enyhítés végett jelentett be fellebbezést (367. számú jegyzőkönyv 10. oldal 6.

bekezdés). A védelmi álláspont szerint az I. r. vádlott terhére rótt emberkereskedelem büntetnének tényállási elemei nem állapíthatók meg kétséget kizáróan, a cselekményből bevétele sem származott. Az elsőfokú bíróság ítélete iratellenesség és helytelen ténybeli következtetés miatt megalapozatlan, következőképp bizonyítottság hiányára alapítottan a vádlott felmentésének van helye. Emellett kitért arra, hogy amennyiben az I. r. vádlott magatartása büntetőjogilag mégis értékelhető, úgy az enyhébben, kizárólag prostitúció elősegítéseként minősülhet, míg a jogorvoslat másodlagos irányát, az enyhítés szükségességét a bekövetkezett jelentős időmúlással és védenca személyiségszerkezetével indokolta. Osztotta azt, hogy az elsőfokú bíróság döntése során az elbíráláskori, álláspontja szerint is kedvezőbb büntető jogszabályt alkalmazta, és nem értett egyet azzal, hogy védenccével szemben pénzbüntetés kiszabására lehetőség nyílna (22. sorszámú másodfokú irat).

[7] Az ítélettel szemben az elsőfokú eljárásban a tárgyalási jelenlét jogáról lemondott Terhelt² II. r. vádlott írásban jelentett be fellebbezést elsődlegesen „vádejtés”, másodlagosan lényegesen enyhébb büntetés kiszabása érdekében. Az ügy érdemében előadott védekezését megismételve vitatta, hogy tevékenysége bűncselekményként lenne értékelhető, álláspontja szerint csupán az I. r. vádlott társaságában tartózkodott, „mellékszereplőként” semmilyen aktív magatartást nem fejtett ki, az elsőfokú bíróság téves álláspontot foglalt el, és elfogult volt vele szemben (elsőfokú iratok 371., 376. számú utóiratai). A fellebbezési eljárásban számos eljárási hibára hivatkozással elsődlegesen az ítélet hatályon kívül helyezése mellett érvelt, indítványozva, hogy az ítéltábla utasítsa a törvényszéket új eljárásra, de kifogásolta a nyomozás alaposságát is. Állítása szerint a tényállásban írt két ismeretlen sértetthez és sértett²-hez sem volt köze, ilyen súlyos bűncselekmény elkövetésére személyisége egyébként is alkalmatlan, mely téren az elsőfokú ítélet indokolását ellentmondásosnak írta le. Ugyan a sértett³sel kapcsolatos cselekvőségét elismerte, de a jogi minősítésével nem értett egyet, mivel álláspontja szerint azt kitartottságként kellett volna értékelni. Aránytalanságára utalva indítványozta továbbá büntetésének jelentős enyhítését és a feltételes szabadság kedvezményének kizárását kimondó rendelkezés felülvizsgálatát is (16, 19, 25, 41. számú másodfokú utóiratok).

[8] A II. r. vádlott védője a határozat kihirdetésekor a tényállás téves megállapítása miatt elsődlegesen a terhelt felmentése érdekében, másodlagosan enyhébb jogi minősítés és ezzel együtt enyhébb büntetés, végül a joghátrány enyhítése végett jelentett be fellebbezést (367. tárgyalási jegyzőkönyv 10. oldal 7. bekezdés). A vádlott a másodfokú eljárásra új védőt hatalmazott meg védelmének ellátására, aki a jogorvoslat indokolásában elsődlegesen arra hivatkozott, hogy álláspontja szerint az elsőfokú eljárásban sérültek a bizonyítás törvényességére vonatkozó rendelkezések, a leplezett eszközzel beszerzett telefonbeszélgetések anyaga számos esetben nem állt rendelkezésre, meghallgatásuk helyett a törvényszék a közleményekre mint okiratokra támaszkodott, tartalmuk azonban nem ellenőrizhető. E jogsértés alapjaiban hat ki az ítélet megalapozottságára is, mely a másodfokú eljárásban nem orvosolható, ezért a fellebbezés irányát módosítva elsődlegesen már a határozat hatályon kívül helyezésére tett indítványt. Másodlagosan az emberkereskedelemhez szükséges tényállási elemek hiányában enyhébb bűncselekmény, nevezetesen a Btk. 200. § (2) bekezdése szerinti kerítés büntette megállapítását indítványozta a sértett³ sérelmére elkövetett cselekmény tekintetében, esetlegesen pedig sértett¹, sértett², illetőleg egyéb érdekelt² vonatkozásában rögzített cselekményekre kiterjedően is, míg az ismeretlen sértettek vonatkozásában az indokolási kötelezettség nem megfelelő teljesítésére hivatkozott, a

bizonyítékok értékelését e téren hiányosnak tartva. Emellett kitért arra, hogy álláspontja szerint a II. r. vádlottal szemben alkalmazott szankció abban az esetben is eltűzött, megtorló jellegű, ha az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást és jogi minősítést mindenben megalapozottnak fogadja el a másodfokú bíróság, ezért a büntetés jelentős enyhítését tartotta szükségesnek (23. számú másodfokú irat).

[9] A egyéb érdekelt⁵ a Bf.289/2023/30. számú átiratában az ügyészség fellebbezését módosítással tartotta fenn, a védelmi jogorvoslatokat a jogi minősítést érintően részben alaposnak, egyebekben alaptalannak találta. Észrevételei szerint az elsőfokú ítélet meghozatalára a perrendi szabályok megtartása mellett került sor, és a megállapított tényállás is megalapozott, ennek alapjául szolgálnak ugyanis az eljárás során beszerzett és a tárgyalás anyagává tett bizonyítékok, melyeket a törvényszék egyenként számba vett és indokát adta, hogy miként fogadja el azokat a tényállás megállapításának alapjául a vádlottak vallomásaival szemben. A cselekmények jogi minősítésénél viszont hangsúlyosnak tartotta, hogy a vádlottak terhére az emberkereskedelem és kényszermunka törvényi tényállását érintő, 2020. július 1. napjától hatályos jogszabályi módosítás előtt megvalósított cselekmény róható, az új törvény viszont új minősítő körülményt is bevezetett, ezért téves következtetésre jutott a törvényszék akkor, amikor az elbíráláskor hatályos törvényt alkalmazta. Mindezek miatt mindkét vádlott esetében az elkövetéskori törvény szerint szükséges minősíteni a cselekményt, mégpedig sértettenként, annyi rendbeli emberkereskedelem büntettként, ahány sértett sérelmére a bűncselekmény elköveték.

E mellett álláspontja szerint a törvényszék a vádlottakkal szemben indokolatlanul mellőzte a pénzbüntetés kiszabását, melyet az általuk előadott személyi körülményeikre figyelemmel alkalmazhatónak tartott.

A kifejtettekre tekintettel az ítélet indokolásának jelzett pontosítását és kiegészítését követően a egyéb érdekelt⁴ az elsőfokú ítélet megváltoztatását indítványozta akként, hogy az ítéltábla az emberi szabadság elleni bűncselekményeket mindkét vádlott esetében az elkövetéskori szabályozás szerint sértettenként külön-külön rendbeli emberkereskedelem büntettként minősítse, Terhelt¹ I. r. vádlottal szemben pénzbüntetést is alkalmazzon, míg esetében az ítélet egyéb rendelkezéseit hagyja helyben. Terhelt² II. r. vádlottnál a halmazati büntettként kiszabott szabadságvesztés és közügyektől eltiltás mértékét magasabb tartamban állapítsa meg, és pénzbüntetést is szabjon ki, valamint módosítsa az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámítását érintő rendelkezést, egyebekben pedig hagyja helyben az elsőfokú határozatot.

[10] A másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet elleni fellebbezéseket a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 599. § (1) bekezdése alapján nyilvános ülésen bírálta el.

[11] A nyilvános ülésen a egyéb érdekelt⁴et képviselő ügyész az írásbeli észrevételében foglaltakkal egyezően tett indítványt az elsőfokú ítélet megváltoztatására a jelzett helyesbítéseket és kiegészítéseket követően.

[12] A védők fellebbezésüket és azok írásban előadott indokait szintén fenntartották.

[13] Az I. r. vádlott védője annak az álláspontjának adott hangot, hogy az elsőfokú bíróság ítélete nem alkalmas az érdemi felülbírálatra, a tényállás felderítetlenség és helytelen ténybeli következtetések miatt megalapozatlan, az I. r. vádlott terhére nem róható emberkereskedelem büntette. Ugyanakkor az sem bizonyítható kellő bizonyossággal, hogy egyáltalán megvalósult-e bűncselekmény, illetőleg a kerítés még megállapítása esetén sem minősíthető súlyosabban, mint ahogy a tizennyolcadik életévét be nem töltött személy sérelmére megvalósítás, és a kitartottság sem igazolt. Ennek megfelelően amennyiben az I. r. terhelt bűnössége kimondásra kerül, a büntetési célok enyhébb tartamú szabadságvesztéssel is elérhetők.

[14] A II. r. vádlott védelmében eljáró védő szintén amellet érvelt, hogy a törvényszék egyes tényekből helytelen ténybeli következtetést vont, valamint nem vizsgálta megfelelően a II. r. vádlott tudattartalmát, aki tényállásszerű magatartást nem tanúsított, ebből következőleg az emberkereskedelem elkövetője nem lehet, legfeljebb a sértett3-et érintő cselekményt lehet kerítésként értékelni a terhére. Bűnössége megállapítása esetén pedig másodlagosan a feltárt enyhítő körülményekre figyelemmel méltányos döntés meghozatalát indítványozta.

[15] Terhelt1 I. r. vádlott az utolsó szó jogán továbbra is vitatta, hogy bűncselekményt követett volna el, segítő szándékát hangoztatva, valamint azt emelte ki, hogy a sértettek nem tettek rá terhelő vallomást, és valós anyagi ellenszolgáltatásban sem részesült, élettársa nem tartotta ki.

[16] Terhelt2 II. r. vádlott az utolsó szó jogán egyetértve védőjével maga is arra hivatkozott, hogy bűncselekményben nem vett részt, csupán esetenként az I. r. vádlott társaságában tartózkodott, kizárólag sértett3 kapcsán vonható esetleg felelősségre, emiatt azonban a kiszabott büntetés eltúlzott.

[17] A védelmi fellebbezések részben alaposak, míg a vádhatósági jogorvoslat nem volt megalapozott.

[18] Az ítéltábla az előterjesztett fellebbezések okára és irányára tekintettel a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét az azt megelőző eljárással együtt teljeskörűen felülbírált, azaz a revízió kitért az eljárási szabályok megtartására, a tényállás megalapozottságára, a bűnösség megállapítására, a cselekmények minősítésére, a büntetéskiszabásra, az intézkedés alkalmazására, az indokolás helyességére és az egyéb rendelkezésekre is, függetlenül attól, hogy ki és milyen okból fellebbezett. A Be. fellebbezési normáiban is főszabály a teljes felülbírálat. Jelen esetben a védelmi perorvoslatok támadták a tényállást, a bűnösség megállapítását, valamint az ügyészség és részben a védők a cselekmények jogi minősítését is, ezért korlátozott revízióra nem kerülhetett sor.

[19] A felülbírálat során az ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a perrendi szabályok betartásával folytatta le. Nem vétett sem abszolút [Be. 608. § (1) bekezdés a-h) pont], sem olyan súlyos relatív perjogi hibát [Be. 609. § (1) és (2) bekezdés a-d) pont], ami az eljárás törvényességét befolyásolva az érdemi felülbírálatot kizárta volna, és az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, így az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását eredményezte volna.

[20] Amint arra az ítéltábla a törvényhely felhívásával már utalt, a másodfokú revízió az elsőfokú pervitelre szorítkozhat, értelemszerűen így a nyomozásra nem terjed ki. Ugyanakkor amennyiben a nyomozás során biztosított bizonyítékok törvényessége megkérdőjeleződik, az már gátját képezheti egy adott bizonyíték felhasználásának [Be. 167. § (5) bekezdés]. Jelen ügyben azonban a másodfokú bíróság álláspontja szerint a nyomozás eredményeként rendelkezésre álló bizonyítási eszközökkel kapcsolatban nem rögzíthető olyan súlyos eljárási szabálysértés, mely a bíróság által felhasznált bizonyítékokat vagy a tényállást érintené.

[21] Az eljárásjog revíziója során kell kiemelni, hogy az I. r. vádlott és a II. r. terhelt védője a jogorvoslatok indokai során és a perbeszédben kifogásolták, hogy a leplezett eszközzel szerzett telefonbeszélgetések egy részét érintően az elsőfokú bíróság kizárólag a róluk készült írásos kivonatokra támaszkodott, mivel maguk a hanganyagok nem álltak rendelkezésre.

[22] A bíróság számára rendelkezésre álló nyomozási iratok valóban nem tartalmazzak minden telefonbeszélgetésre vonatkozó hanganyagot, ellenben a közleményeket igen, melyben rögzítésre kerültek és azok irat részét képezik, az elsőfokú bíróság valamennyit tárgyalás anyagává tette. E közlemények megfelelnek a Be. 165. § e) pontja értelmében tárgyi bizonyítási eszközként felhasználható okirat törvényi ismérveinek [Be. 204. § (1)-(3) bekezdés], alapjukat törvényesen szerzett hanganyagok képezték, ahogyan arra az elsőfokú bíróság is utalt határozatában ([157] bekezdés). Közokiratként a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (továbbiakban: Pp.) 323. (3) bekezdés b) pontjában foglaltaknak megfelelően – teljes bizonyító erővel bizonyítják a közokirattal tanúsított adatok és tények valóságát.

[23] Mindezeket szem előtt tartva nem tévedett a törvényszék, amikor valamennyi közlemény figyelembevételére lehetőséget látott, és bizonyítékként értékelt, mert azokat a törvény értelmében fel kellett használni, hiszen nem minősültek a Be. 167. (5) bekezdése szerinti tiltott módon, vagy a büntetőeljárási jogok lényeges sérelmével megszerzett bizonyítéknak, utóbbira a vádlottak nem tudtak eredményesen hivatkozni.

[24] Nem volt alapos a II. r. vádlottnak az elsőfokú bíró elfogultságára hivatkozása sem. Az irányadó bírói gyakorlat szerint az ügydöntő határozat kihirdetését követően a meghozatalában részt vett bíróval szemben bejelentett, elfogultságra alapított kizárási indítvány a másodfokú revízió keretei között értékelendő. A másodfokú bíróság azonban nem talált az eljáró bíró részéről olyan konkrét tényen vagy körülményen alapuló elfogult pervitelt vagy intézkedést, mely az említett terhelti észrevételt alátámasztotta volna. A védő nem hivatkozhat olyan jog gyakorlásának elmulasztására, amely számára biztosítva volt, és amelynek megtétele védői kötelezettségeinél fogva kötelező volt. Az, hogy a bíróság a nyomozás során lefolytatott bizonyítást, a beszerzett bizonyítékok felhasználását, a bizonyítékok törvényességének vizsgálatát, azok kirekesztését nem a védő által kívánatosnak tartott módon és mértékben végezte el, illetve a védő által hivatkozott, attól eltérő jogi álláspontra helyezkedett ezen kérdésekben, nem szolgálhat a pártatlanság hiányának megállapítása alapjául. Önmagában annak ténye, hogy a vádlott büntetőjogi felelősségét megállapította, és vele szemben joghátrányt alkalmazott a bíróság, az említett, Be. 14. § (1) bekezdés e) pontja szerinti szubjektív kizárási okot nem alapozza meg.

A bírónak ugyanis nem csak joga, de kötelezettsége is, hogy annak a személynek a büntetőjogi felelősségéről döntsön, aki ellen vádat emeltek, és köteles a vádat kimeríteni arra figyelemmel, hogy a büntetőeljárásban a vád, a védelem és az ítékezés egymástól elkülönül (BH 2022. 91.).

Az az ügyben eljáró bíró, akivel szemben a büntetőeljárási törvényben szabályozott kizárási ok nem állapítható meg, pártatlan bírónak minősül, és az ügyben eljárása ezen okból nem sértheti az Alaptörvény XXVIII. cikkében meghatározott pártatlan bíróság eljárásának követelményeit (BH2022. 198).

[25] Az elsőfokú bíróság az ügyfelderítési kötelezettségét teljesítve döntően megalapozott tényállást állapított meg, mely azonban egyes – az elsőfokú bíróság által bizonyítottanak talált tények tekintetében azonban nem felelt meg az iratok tartalmának, melyhez helytelen ténybeli következtetés is társult. A részletezett, a Be. 592. § (2) bekezdés c) és d) pontjában írt részbeni megalapozatlanságot a másodfokú eljárásban ki kellett küszöbölni (EBH2019. B.9., BH2019. 220). A megalapozatlanság ugyanis nem teljes, hiszen a bíróság megállapított tényállást és nincs szó felderítetlenségről sem, ezért a védelmi érvekkel szemben ténybeli okból nem kerülhetett sor a sérelmezett ítélet hatályon kívül helyezésére (ennek perjogi oka sem volt). Ezen túl rögzítendő, hogy a tényállás nem a fő részeiben, hanem csak a fő részeket összekapcsoló ún. átkötő, valóban jelentős, de a vádlotti oldal felelősségét meg nem kérdőjelező tények tekintetében volt részben megalapozatlan.

[26] Az ítéltábla a tényállást ezért a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontjában írt jogkörében az elsőfokú bíróság által vizsgált bizonyítékok tartalma és az azokból levonható helyes ténybeli következtetés alapján a következők szerint helyesbíti.

[27] Mellőzi a tényállás bevezető részének [14] bekezdéséből, illetőleg az 1. pont [20] és 4. pont [38] bekezdéséből, hogy a sértettek, így sértett1, sértett3 a történeti tényállásban írt időszakban kiszolgáltatott helyzetben lettek volna, valamint a [35] bekezdésből mellőzi annak megállapítását is, hogy a 4/a) számú tényállási pontba foglalt cselekmény két ismeretlen személyazonosságú sértettje „mélyszegénységben” élt.

[28] A másodfokú bíróság a tényállást elsősorban a személyi bizonyítás anyaga, az érintett sértettek és további tanúk, illetve a telefonbeszélgetések anyaga alapján helyesbítette, mely bizonyítékokat az elsőfokú bíróság helyesen elfogadott, de olyan – részben egyébként az emberkereskedelem törvényi tényállásnak részét képező – többlet megállapításokat tett, melyek a kétséget kizáró bizonyítottság követelményeinek nem feleltek meg, ezért az in dubio pro reo elvéből kiindulva tényként nem is voltak rögzíthetők, következésképp a valósághű tényállás, valamint a cselekmény helyes minősítése érdekében a mellőzésüknek volt helye.

[29] A helyesbítéssel a tényállás teljes mértékben megalapozottá vált és a másodfokú eljárásban irányadó volt a Be. 593. § (3) bekezdésének megfelelően.

[30] A védők és a vádlottak is utaltak a bizonyítékok egyoldalú mérlegelésére, arra, hogy a törvényszék értékelő tevékenysége egyes részleteket illetően nem volt teljeskörű. E hivatkozások azonban alaptalanok, melyekkel szemben az volt megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság az ügy helyes eldöntése szempontjából lényeges személyi és tárgyi jellegű, közvetlen és származékos bizonyítékokat megvizsgálta, és azokat egyenként és összességében is hibátlanul, a logika törvényei, az észszerű gondolkodás szabályai szerint értékelte. Kifejezetten aprólékosan vette számba a vádlottak védekezését, az eljárás során előadott vallomásaikat, mint ahogyan részletekbe menően értékelte a sértettek által elmondottakat, a cselekményről főként közvetve tudomást szerző tanúk vallomásait és a lényeges tárgyi, leginkább okirati bizonyítékokat, a telefonbeszélgetések anyagát. Utóbbiak mellett az ügyben főként a személyi bizonyítási anyag volt a meghatározó, ezért a vallomásokat a törvényszék nagy gondossággal elemezte és nem vétett logikai hibát a mérlegelés során.

[31] Az elsőfokú bíróság nem tévedett amikor a tényállást a büntetőjogi felelősségét az eljárás során végig tagadó I. r. vádlott és a központi tényeket szintén el nem ismerő II. r. vádlott védekezésével szemben a vádat támogató bizonyítékokra, így a tanúk valóban terhelő tekinthető vallomásaira, és a telefonbeszélgetések tartalmi elemzése során megállapítottakra alapította. Szemben az I. r. védője által megfogalmazottakkal, a törvényszék nem csak észlelte azt, hogy a sértetti nyilatkozatok is több tekintetben mutatnak ellentmondást, hanem nagy alaposággal végezte el értékelésüket, összevetésüket más bizonyítékokkal. Ennek során különösen a vádhatóság által szorgalmazott kiszolgáltatott helyzetük vizsgálatánál a vádlottakat mentő elemek értékelésére is körültekintően kitért (ítélet 16-22. oldal, 24-27. oldal). Az ügy sajátossága, hogy a cselekmények sértettjei korántsem tettek olyan markánsan terhelő vallomást a vádlottakra, ami általában hasonló ügyekre jellemző, és az eljárás különböző szakaszaiban tett nyilatkozatok között is számos alkalommal feloldhatatlan ellentmondás feszült. Ilyen esetben a bizonyítékok bizonyító erejét nem vitásan fokozott gonddal kell vizsgálni, melyet az elsőfokú bíróság is felismert, és ennek megfelelően járt el, ítéletében kitérve annak módjára (16. oldal, 25-28. oldal).

[32] Az e tekintetben a vádlottak és védők által megfogalmazott észrevételekre reagálva rámutat az ítéltábla, hogy a tanúk, a sértettek által elmondottak közül egyes részletek kimerítőbb értékelése nem tekinthető kiragadásnak vagy önkényes értékelésnek, hiszen a vádlottakkal folytatott kapcsolattartásra vagy kiutazásaik időpontjára, keresményükre nézve észlelt ellentétek mellett a törvényszék e vallomásokra támaszkodni tudott, melyeket a további bizonyítékokkal együtt értékelve fogadott el ([178] bekezdés). A megfelelő ténybeli következtetések során nem maradhat figyelmen kívül az sem, miszerint az ítélkezési gyakorlat során megmutatkozó jellemzője a prostitúciónak, hogy a főként kellő iskolázottsággal nem rendelkező, az ország elmaradottabb régióiból származó személyek megfelelő munkalehetőség hiányában, épp az átlagosnál magasabb jövedelem elérése érdekében végzik e tevékenységet.

[33] A védelmi észrevétellel szemben az állapítható meg, hogy az elsőfokú bíróság a vádlottak által kifejtett cselekvőségnek – olykor épp az előterjesztett védekezésük vizsgálata érdekében – valamennyi részletére gondos és körültekintő bizonyítékértékelő tevékenységet végzett, a közvetett bizonyítás szabályait is helyesen alkalmazta, amikor egyes kétséget kizáróan bizonyított tényekből további tényekre helyesen következtetett, így azok anyagi jogi szempontból is fontos ténymegállapítás alapjául szolgálhattak.

[34] Az ítéltábla érdemi iratellenességet nem észlelt, csupán az egymásnak ellenható bizonyítékok számbavétele volt tapasztalható. Ellentétes tényadatokat tartalmazó bizonyítási anyagnál azonban az szükségszerű, hogy egyes bizonyítékok tartalmával a mérlegelt tényállás ellentétbe kerül, de felderítetlenség vagy helytelen ténybeli következtetés sem valósult meg. A védelmi hivatkozásokra megjegyzendő, hogy a bizonyítékok értékelésének megszokott és logikus módja az, hogy a bíróság a vallomás – más bizonyítékokkal megerősített – részeit fogadja el irányadónak a történeti tényállás megállapításakor, míg a vallomás azon részeit, amelyek más bizonyítékokkal ellentétesek, figyelmen kívül hagyja (BH1998. 418. III., BH2002. 87.).

[35] Az elsőfokú bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenysége tehát mindenben megfelel a formál-logika törvényszerűségeinek, mely mérlegelő folyamat eredményeként a tényállást valósághűen állapította meg. Megalapozatlansági ok hiányában a tényálláshoz kötöttség elvi indokát a Be. 167. § (3)-(4) bekezdése adja, ami szerint a bizonyítás eszközeinek és a bizonyítékoknak nincs törvényben előre meghatározott ereje, a bíróság a bizonyítékokat egyenként és összességükben szabadon értékeli és a bizonyítás eredményét az így kialakult meggyőződése szerint állapítja meg. Ezáltal biztosított a bizonyítékok hitelt érdemlőségének meggyőződés szerinti, szabad értékelése és védett mikénti értékelése (Kúria Bhar.III.1201/2018/10.). Mindezen elvek érvényre juttatása garantálja az elsőfokú bíróság ún. ténybíróági jellegét, a ténybeli hiba hiánya pedig kizárja a sérelmezett ítélettől eltérő tényállás megállapítását a másodfokú eljárásban.

[36] Utal rá az ítéltábla, különös tekintettel a magyar büntetőeljárásban is már hatályos részleges precedens jellegre, hogy a közzétett eseti döntésekre hivatkozás indokolt, e döntések ugyanis az egységes bírói gyakorlat kialakítását, a vitás jogkérdésekben való

eligazodást, és ebből következően a jogbiztonságot szolgálják [BH2020. 94. (Kúria Bfv.I.486/2019.)].

[37] A törvényszék megalapozottan döntött a védelmi bizonyítási indítványok elutasításáról is ([179]-[180] bekezdés), melynek indokaival az ítéltábla szintén egyetértett.

[38] A védelmi fellebbezések tehát a törvényes mérlegelést támadták, mely nem lehetett eredményes. Az ítélet iratszerű, a lényeges bizonyítékokon nyugvó logikai levezetése hibátlan, az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségét igen részletesen és színvonalasan teljesítette, ezért a Be. 609. § (1) bekezdés, (2) bekezdés d) pontja szerinti indokolási kötelezettség nem kellő teljesítéséből eredő relatív eljárási szabálysértés nem valósult meg.

[39] A másodfokú bíróság előtt Terhelt1 I. r. vádlott és védője, valamint Terhelt2 II. r. vádlott is bizonyítási indítványt terjesztett elő, gyakorlatilag megismételve az elsőfokon előadottakat, a személyi és okirati bizonyítás kiterjesztését indítványozva tanúk kihallgatásával, más büntetőeljárás iratainak beszerzésével. E bizonyítási indítványokat az ítéltábla elutasította (27-I. számú végzés, 27. számú másodfokú nyilvános ülés jegyzőkönyv 4. oldal), melynek elsődleges indoka a tényállás helyesbítést követő teljes megalapozottsága. A másodfokú eljárásban ugyanis a Be. 594. § (1) bekezdésének megfelelően bizonyítás felvételének a részbeni megalapozatlanság, az eljárási szabálysértés kiküszöbölése érdekében, és akkor van helye, ha a fellebbezésben új tényt állítottak, vagy új bizonyítékokra hivatkoztak. A felülbírált ügyben azonban egyik feltétel sem áll fenn, mert az indítványozott tényekre a tényállás megalapozott volt, és ez kizár bármilyen további bizonyítást a másodfokú eljárásban. Másfelől új tényt a védelem sem állított, hiszen a vádlottak és az I. r. vádlott védője részéről már az elsőfokú eljárásban visszatérően megjelent a tanúként indítványozott személyekre és az iratbeszerzésre való hivatkozás, e téren már a törvényszéken is előterjesztettek bizonyítási indítványt, mellyel az elsőfokú bíróság kimerítően foglalkozott (ítélet [179] bekezdés, 302. számú tárgyalási jegyzőkönyv 61. oldal, 359. számú jegyzőkönyv 25. oldal).

[40] A már a törvényszék előtt nevesített tanú15 tanúkénti indítványozása sem új bizonyíték, csupán látszólag az, mert habár bizonyítási eszközként kétségtelenül nem állt rendelkezésre az eljárás korábbi szakaszában, tartalmában viszont megegyezik az I. r. vádlott védekezésével. sértett2 tekintetében pedig megjegyzendő, hogy e sértett tanút a törvényszék már kimerítően kihallgatta (153. számú elsőfokú tárgyalási jegyzőkönyv 12. oldal). Ezért azok a tények, amelynek bizonyítására indítványozva lettek – nevezetesen az 1. és 2. tényállási pontba foglalt cselekmények részletei, ismeretség vagy annak hiánya a vádlottakkal – a tényeket megállapító és mérlegelő tevékenységet végző bíróság számára már ismert volt. Ugyanazon bizonyíték viszont más bizonyítási eszköz révén sem tekinthető új bizonyítéknak.

[41] A törvényszék így a tanúk szavahihetősége, mint a tényállás központi elemei közül a vádlottak cselekvőségének megítélése körében egyaránt állást tudott foglalni, ebben a

tekintetben is kellő mélységben lefolytatásra került a személyi- és okirati bizonyítás, az ítéltábla számára egyik bizonyíték törvényessége sem kérdőjeleződött meg. Az említett bizonyítási indítványok teljesítésének nem volt meg tehát a kellő alapja, ez vezetett el az elutasításukhoz.

[42] Az elsőfokú bíróság a megállapított tényállásból törvényesen vont következtetést a vádlottak bűnösségére, a cselekmények minősítése azonban nem felel meg az anyagi jognak. A törvényszék azt helytállóan ismerte fel, hogy a minősítés kapcsán mindenekelőtt az időbeli hatály kérdésében kell állást foglalnia, különösen arra figyelemmel, hogy az elkövetéshez képest az ügydöntő határozat meghozatalának – tehát az elbírálásnak az – idejére jelentősen módosult a büntető anyagi jogi szabály. A jogalkotó a 2020. évi V. törvénybe foglalt változtatásokkal 2020. július 1. napjától újra szabályozta és lényegesen módosította a vád szerinti emberkereskedelem törvényi tényállását, átalakítva a minősítési és a szankciórendszert, de a kerítés büntetnének törvényi fenyegetettsége is módosult, szigorodott.

[43] A két törvény összevetésekor mellőzhetetlen annak vizsgálata, hogy a Btk. 1. § (1) bekezdésében határozott „*nullum crimen sine lege*” (nincs bűncselekmény törvény nélkül) elve maradéktalanul érvényesüljön, azaz csak olyan bűncselekmény miatt büntethető az elkövető, melyet a jogalkotó már az elkövetéskor büntetni rendelt. Irányadó ez a törvényi tényállás alapesetére, egyes törvényi tényállásrészekre és értelemszerűen a minősítő körülményekre is.

[44] A Btk. 1. § (1) bekezdése a bírói jogalkalmazás külső, közjogi (Alaptörvény XXVIII. cikk (4) bekezdés) és nemzetközi jogi (az 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett, az emberi jogok és az alapvető szabadságjogok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény 7. cikke) korlátját képezi, mely megelőzi a jogszabály módosulásakor az alkalmazandó büntető törvény megválasztását és nem teszi lehetővé az új törvény alkalmazását abban az esetben sem, ha az új törvény esetleg enyhébb elbírálást eredményezne, de olyan törvényi tényállású bűncselekmény miatt, melyet az elkövetéskor a törvény még nem szabályozott (BH2021. 62).

[45] Az emberkereskedelem büntette tekintetében a két törvény a kizsákmányolási célzatot, a passzív alany kiszolgáltatott helyzetének elkövetői kihasználását egyaránt rögzíti, mint ahogy a kényszerrel, fenyegetéssel, a tizennyolcadik életévét be nem töltött kiskorú sérelmére elkövetést is. Az elbíráláskor hatályos Btk. 192. § (4) bekezdése azonban új, a korábbi törvényben külön nem nevesített minősítő körülményként határozza meg a szexuális cselekmény céljából elkövetést. Mindez korábban is tipikus elkövetési magatartás volt, de külön nem volt minősítő körülmény. A hatályos törvény pedig éppen a (4) bekezdés alapján minősíti a (2), (3) bekezdésben megfogalmazott elkövetést súlyosabban, az (5) bekezdés d) pontja alapján a több ember sérelmére elkövetésre tekintettel. Ilyen minősítő körülményeket az elkövetéskor irányadó törvény nem tartalmazott. Önmagában a többség egységbe foglalása még nem jelentené feltétlen a Btk. 1. § (1) bekezdésének megsértését, azonban a szexuális

cselekmény elvégzése céljából való elkövetés mint új törvényi tényállási elem azért igen, mert jelen ügyben e minősítő körülmény még súlyosabban minősítené a bűncselekményt.

[46] A Btk. 2. §-a szempontjából jelentős az, hogy vannak olyan alapvető követelmények, amelyeknek való megfelelés eleve jelentőséggel bír. Ilyen a Btk. 1. §-ába tartozó „nullum crimen sine lege” és a „nulla poena sine lege” (nincs büntetés törvény nélkül) elvei. Ezen alapvető elveknek való megfelelés meghatározó, determinálja a jogkérdést, vagyis a Btk. 2. § alkalmazása nem eredményezheti a Btk. 1. §-ába való ütközést (BH2021.187).

[47] Emellett a kerítés büntettének (üzletszerű elkövetési magatartása) büntetési tétele is részben szigorodott (egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés helyett már két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés kiszabását is lehetővé téve), és a speciális bűnismétlő általi elkövetéshez is szigorúbb megítélést fűz, a büntetési tételek emelését irányozva elő, ami nyilvánvaló hátrányosabb következményt jelent, különösen a II. r. vádlott számára.

[48] Az időbeli hatály tekintetében tehát a egyéb érdekelt⁴ és a védelem érvelése tekinthető helytállónak, mely szerint az elkövetéskori büntető törvényt kell irányadónak tekinteni az időközben hatályba lépett hátrányosabb szabályozás miatt. A Btk. 2. § (1) bekezdése alapján a törvény fő szabályai értelmében – az emberkereskedelem megállapíthatóságának vizsgálata körében a Btk. 1.§-át is figyelembe véve – így az elkövetéskor hatályos büntető törvény alkalmazása szükséges, hiszen a Btk. 2. § (2) bekezdése szerint az elbíráláskor hatályban lévő büntető törvény csak akkor alkalmazható, ha ez alapján a cselekmény már nem bűncselekmény, vagy enyhébben bírálendő el. Mindez azonban a vádlottak esetében nem volt megállapítható, következésképp a törvényszék által az ítéletben megfogalmazottak nem foghattak helyt, e téren a határozat korrekcióra szorult.

[49] Az ügyben az emberkereskedelem büntette és a kerítés büntette elhatárolásánál a mindkét törvényi tényállásban szereplő „másnak megszerzés” elkövetési magatartás megvalósulására figyelemmel ki kell emelni, hogy a kerítés bűncselekménye esetén a másnak megszerzés haszonszerzés céljából szexuális cselekmény végzésére történik, míg az emberkereskedelem esetén kizsákmányolás céljából, azaz kiszolgáltatott helyzetbe hozott, vagy kiszolgáltatott helyzetben tartott sértett e helyzetének kihasználásával előny szerzésére törekvés végett (Kúria Bfv.II.1474/2018/9., Debreceni Ítéltábla Bf.I.154/2021/133.).

[50] Ha a másnak megszerzés kizárólag a sértett által nyújtott szexuális szolgáltatás igénybevételére, azaz nem a sértett, hanem a szexuális szolgáltatásának áruba bocsátására irányul, akkor nem az emberi szabadság sérül, hanem a nemi kapcsolatok társadalomban elfogadott általános rendje. Ilyen esetben pedig nem az emberkereskedelem, hanem a kerítés bűncselekménye állapítható meg (Fővárosi Törvényszék B.672/2019/66, Debreceni Ítéltábla Bf.I.475/2021/100.).

[51] Az elsőfokú bíróság által is hivatkozott nemzetközi normák és a Btk. miniszteri indokolása a kiszolgáltatott helyzetet úgy definiálják, hogy azok az adott személy tényleges, vagy elfogadható választási lehetőségének hiányában történő, az önálló rendelkezési jogát korlátozó magatartások, melyeknek eredményeképpen a sértett kénytelen alávetni magát az adott visszaélésnek.

[52] A vádlottak cselekvőségét áttekintve az ítéltábla arra a meggyőződésre jutott, hogy az emberkereskedelem büntette nem állapítható meg, de a kerítés büntette – mégpedig annak a minősített esete – igen. Az elsőfokú bíróság és a vádhatóság álláspontja szerint a sértettek anyagi helyzete, a vádlottak rájuk gyakorolt hatalmi befolyása, valamint kiskorú sértett² tekintetében annak ténye, hogy a prostitúciós tevékenységre a tizennyolcadik életévének betöltését megelőzően kívánták rábírní, kiszolgáltatott helyzetet jelentett, és ezzel a vádlottak tisztában voltak.

[53] A másodfokú bíróság azonban rámutat arra, hogy a vádirati tényállás sem tartalmaz konkrét tényeket a sértettek kizsákmányolási célzatára. A megalapozott és irányadó ítéleti tényállásból sem vonható le olyan következtetés, hogy a sértettek a törvény által megkívánt kiszolgáltatott helyzetben lettek volna. E vonatkozásban arra szükséges utalni, miszerint az ismert sértettek megélhetési körülményei biztosítottak voltak már a bűncselekmény előtt, még az ekkor kiskorú sértett²-é is (rá vonatkozóan a váddal szemben a törvényszék sem tett ezzel ellentétes megállapítást), sértett¹, és sértett³ pedig már előzőleg is folytatott prostitúciós tevékenységet, amely konkrét bevételi forrást jelentett számukra. Mind a prostitúciós tevékenység folytatása, mind a vádlottakkal folytatott viszony sértett¹, sértett³ sértettek saját elhatározása volt, akik nem kérték a hatóságok segítségét, többször a vádlottakra kedvező nyilatkozatokat tettek, és arra sincs adat, hogy amikor felhagytak a prostitúciós tevékenységgel, vagy sértett² illetőleg a 2. számú sértett visszautasította azt, a vádlottak a tovább folytatására próbálták volna őket kényszeríteni. A 4/b. tényállásban említett két sértett személyazonossága nem volt ismert, így megélhetési, lakhatási, egzisztenciális körülményeik tekintetében nem áll rendelkezésre elegendő adat annak ítéleti bizonyossággal megkívánt alátámasztására sem, hogy olyan „mélyszegénységben” lettek volna, amelyet átlátva a vádlottakat motiválta volna e kiszolgáltatott helyzet kihasználására, arra egyetlen telefonbeszélgetés adatai (nagyon szegények, szükségük van pénzre) nyilvánvalóan nem lehetnek alkalmasak ([158] bekezdés).

[54] Jelen ügyben kétségtelen, hogy a vádlottak elkövetői tudatkörében a sértettek prostitúciós tevékenységének kihasználása megjelent. Ehhez látszólag hasonló az emberkereskedelem büntettének Btk. 192. § (2) bekezdése szerinti azon esete, amikor az elkövető mást elad, megvásárol, átad, toboroz, szállít stb. Ennek megvalósulásához azonban éppen a tudat körében többlettartalom szükséges, ez pedig a kizsákmányolási célzat. A Btk. 200. § szerinti kerítés esetében a prostitúciót folytató személy és az elkövető érdeke a megszerzendő anyagi előny, haszon szempontjából egyazon irányba mutató. A Btk. 192. § (2) bekezdése szerinti kizsákmányolási célzat esetében a passzív alanyra az elkövető mint tárgyra tekint (elad, megvásárol, elcserél, átad, átvesz, toboroz, szállít stb.), a passzív alany és az elkövető érdekei egymással szöges ellentétbe fordulnak, vagyis a kettő között érdekellentét létrejötté szükségzerű. Jelen ügyben ilyen következtetés levonásának, a kétszeres

jogtárgysértés megvalósulásának ténybeli alapja hiányzik. Ennél fogva a kizsákmányolási célzat, mint törvényi tényállási elem nem állapítható meg (Kúria Bfv.III.1111/2019/9.).

[55] A 5. tényállási pontban megállapítottak kapcsán kiemelendő, miszerint a 3/1999. Büntető jogegységi határozat értelmében a kitartottság törvényi tényállásának megvalósítása akkor is teljes, ha az elkövető akár részben és csak egy ilyen személlyel tartatja ki magát. Ebből a szempontból közömbös, hogy az elkövető hány személlyel tartatja ki magát (rövidebb vagy hosszabb időn át, egészben vagy részben). Ettől függetlenül a cselekmény a természetes egység keretében marad, mivel a kitartók (akik nem feltétlenül sértettek) száma nem eredményezi a törvényi tényállás többszöri megvalósulását.

[56] A kitartottság megvalósul, ha a kitartó és a kitartott között olyan megállapodás jön létre, hogy az (üzletszerű kéjelgést) prostitúciót folytató személy az ez úton szerzett jövedelméből anyagi előnyt juttat a kitartott részére (BH2001. 563.).

[57] Nincs jelentősége annak, hogy a prostitúciót folytató személy milyen formában (természetben vagy pénzben) „támogat” valakit. Kitartottság azonban csak akkor állapítható meg, ha rendszeresen ad neki nem jelentéktelen mértékű juttatásokat. A juttatások rendszeres elfogadásával megvalósuló elkövetési magatartás folyamatos jellegű, ezért a bűncselekmény folytatólagosan [Btk. 12.§ (2) bekezdés] nem követhető el.

[58] A kitartottság büntette megállapításának az a feltétele, hogy a kitartó üzletszerűen – tehát rendszeres haszonszerzésre törekedve – folytasson (üzletszerű kéjelgést) prostitúciót, a kitartott pedig az ebből származó folyamatos juttatást egészben vagy részben a maga részére megszerezze (BH1997. 112.).

[59] Ennek keretében rá kell mutatni arra, hogy a kitartó, aki maga is jogellenes tevékenységet folytat, csak tágabb, kriminológiai értelemben tekinthető a kitartottság mindenkori sértettjének. Büntetőjogi szempontból azonban, a Büntető Törvénykönyv szerint a sértetti minősége a kitartottság törvényi tényállásának nem szükségszerű eleme. A kitartó és a kitartott rendszerint közös megegyezéssel folytatja bűnös tevékenységét, amelyből nem feltétlenül csak a kitartottnak származik haszna, hanem kölcsönös előnyökkel jár (a kitartó „védelmet” biztosít a kitartottnak). Ezért csak az adott ügy körülményeihez képest bírálható el, hogy a kitartó sértettnek tekinthető-e. Azokban az esetekben egyébként, amikor egyértelmű, hogy a kitartó sértett vagy sértett is, nem csupán kitartottságot, hanem azzal bűnhalmazatban más bűncselekményt is meg kell állapítani a kitartott terhére (pld. a kerítés büntette). A kitartottság mellett a kerítés (Btk. 200. §) akkor alkot bűnhalmazatot, ha a kitartott személy nemcsak a kitartójával áll kapcsolatban, hanem a prostitúció kapcsán a partnereket is „összehozza” (EBH2016. B.7., Debreceni Ítéltábla Bhar.160/2011/6.).

[60] A kerítés büntette törvényi tényállásának elkövetési magatartása a megszerzés, miáltal a bűncselekmény megvalósul, és befejezést is nyer (BH2003.8.). Nem szükséges, hogy a későbbiekben szexuális cselekményre (közösülésre, fajtalanságra) sor is kerüljön. A kerítés elkövetési magatartása nem konkrétan magát a jövőbeli közösülést (fajtalanságot), hanem ilyen célból a passzív alany és nemi partnere majdani egymásra találását a passzív alany szempontjából lehetővé tevő, azt objektíve elősegítő, előmozdító tevékenység (Kúria Bfv.551/2018/6.).

[61] Amennyiben az elkövető kizárólag a prostituáltként e tevékenységéből származó jövedelméből huzamosabban részesül, a kitartottsággal halmazatban a kerítés üzletszerűen elkövetett minősített esete a terhére akkor állapítható meg, ha – a prostituáltként vagy prostituáltakon kívül – mástól származó rendszeres haszonra tesz szert annak ellenszolgáltatásaként, hogy a passzív alanyt másnak szexuális cselekmény végzésére megszerezte.

Elméletileg nem kizárt az üzletszerű kerítés és a kitartottság halmazatban való megállapítása. Erre akkor nyílik mód, ha az elkövető egyidejűleg a közösülésre vagy fajtalanságra igénybe vett személy rendelkezésre bocsátása ellenértékeként, lényegében bárkitől, pl. a prostituálttal szexuális cselekvést végzőtől és utólag a prostituálttól, annak a prostitúcióval szerzett jövedelméből is folyamatos anyagi haszonhoz jut.

Ha azonban a kerítő csak a célzatos megszerzésért kap – rendszeresen – juttatást, a kitartottság büntette még akkor sem állapítható meg a minősített kerítéssel halmazatban, ha ez a rendszeres haszon – például a szolgáltatást igénybe vevő személyek közvetítéséért – akár magától a prostituálttól származik.

Amennyiben viszont a kerítő a prostituálttal való szexuális cselekmény közvetlen lehetőségét megteremtő tevékenységét ellenszolgáltatás nélkül végzi és anyagi haszonhoz csak az általa közösülésre vagy fajtalanságra megszerzett prostituálttól, annak az ebből származó jövedelméből jut, a kerítés alapesetének és a kitartottság büntettének valóságos halmazata valósul meg (EBH2016. B.7.).

[62] Az ítéltábla álláspontja azonos a törvényszékkal abban is, hogy az előbbiekből következőleg az 5. tényállásban írt kerítés büntette törvényi tényállási elemei kétséget kizáróan teljesültek, de e cselekmény nem áll bűnhalmazatban más nemi élet szabadsága elleni bűncselekménnyel.

[63] Mindezek alapján a másodfokú bíróság a vádlottak cselekményét az elkövetéskor hatályos büntető törvény alapján bírálta el, és azt a Be. 601. § (6) bekezdése alapján a 2025. szeptember 9. napján meghozott 48. számú végzésével egyezően az elsőfokú ítélettől eltérően emberkereskedelem és kényszermunka büntette helyett sértettenként külön-külön cselekményként értékelve minősítette az alábbiak szerint.

[64] Terhelt I. r. vádlottnak

- sértett I. sértettel szembeni cselekményét a Btk. 200. § (1) bekezdés, a (3) bekezdés és a (4) bekezdés b) pont 5. fordulója szerint üzletszerűen, az elkövető egyéb hatalmi vagy

befolyási viszonyával visszaélve – a Btk. 13. § (3) bekezdése szerint társtettesként – elkövetett kerítés büntettének (1. tényállás),

- kiskorú sértett² sértett sérelmére a Btk. 200. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (3) bekezdés és a (4) bekezdés a) pontja szerint minősülő üzletszerűen, tizennyolcadik életét be nem töltött személy sérelmére – társtettesként – elkövetett kerítés büntette Btk. 10. § (1) bekezdése szerinti kísérletének (2. tényállás),

- a 2. számú sértett sérelmére a 200. § (1) bekezdésében meghatározott, de a (3) bekezdés szerint minősülő üzletszerűen elkövetett kerítés büntette Btk. 10. § (1) bekezdése szerinti kísérletének minősítette,

- továbbá – a törvényszékkel egyetértve – az 5. tényállási pontban rögzített, sértett⁴ sérelmére megvalósított cselekményt pedig Btk. 202. § szerint meghatározott kitartottság büntettének;

Terhelt² II. r. vádlott esetében pedig

- a sértett¹-el és sértett³-al szembeni cselekményeket 2 rendbeli a Btk. 200. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (3) bekezdés és a (4) bekezdés b) pontja szerint minősülő üzletszerűen, az elkövető egyéb hatalmi vagy befolyási viszonyával visszaélve elkövetett kerítés büntettének (1. és 4/b. tényállás), melyből 1 rendbeli társtettesként megvalósított,

- kiskorú sértett² sértett vonatkozásában a Btk. 200. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (3) bekezdés és a (4) bekezdés a) pontja szerint minősülő üzletszerűen, tizennyolcadik életét be nem töltött személy sérelmére – társtettesként – elkövetett kerítés büntette Btk. 10. § (1) bekezdése szerinti kísérletének (2. tényállás), valamint

- a két ismeretlen sértett tekintetében 2 rendbeli a Btk. 200. § (1) bekezdésében meghatározott, de a (3) bekezdés szerint minősülő és büntetendő kerítés büntette Btk. 10. § (1) bekezdése szerinti kísérletének (4/a. tényállás) minősítette.

[65] A minősítés részbeni megváltoztatásának indoka az, hogy a megalapozott ítéleti tényállásból következőleg a vádlottak a kerítést valamennyi sértettnél üzletszerűen valósították meg a Btk. 459. § (1) bekezdés 28. pontjában írt feltételek teljesülése miatt, mert tevékenységük a jogtalan haszonszerzést célozta, ami a befejezett bűncselekményeknél megélhetésükhöz is hozzájárult. sértett¹-nél az I. r. vádlotthoz, sértett³ esetében pedig a II. r. terhelthez fűződő érzelmi viszony következtében létrejött sajátos függő helyzetet kihasználva követték el a cselekményeket, ezáltal bátorítva őket a prostitúcióra, ami a törvény szerint olyan minősítő körülmény, amely súlyosabb megítéléssel jár, nagyobb büntetési tételt irányozva elő. Kiskorú sértett² sérelmére megkísérelt cselekményt pedig életkorára figyelemmel szükséges minősíteni tizennyolcadik életévét be nem töltött személy sérelmére elkövetett kerítés büntettéként, hiszen a sértett még kiskorú volt, és erről a vádlottak tudomással bírtak.

[66] Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során irányadó szempontokat alapvetően helyesen feltárta, ugyanakkor értelemszerűen további súlyosító körülmény a cselekmények kettőnél több halmazata, míg az, hogy egy részük kísérleti szakban megrekedt, mely igen távoli, enyhítő hatással jár.

[67] Mindezeket az elsőfokú ítéletben írtakkal együtt mérlegre téve az ítéltábla úgy találta, hogy a vádlottaknál feltárt további enyhítő körülmény, a nagyobb számú és távoli kísérlet alapján, különösen pedig annak tényére tekintettel, hogy a cselekmények az elsőfokú ítélethez képest enyhébb megítélésű büntettként minősülnek, mely az irányadó büntetési tételekben is testet ölt és az ítélkezési gyakorlatban is tükröződik, így a büntetés céljai mindkettőjük esetében rövidebb tartamú szabadságvesztéssel is elérhetők. Ezért a szabadságvesztéseket a rendelkező részben írtak erejéig enyhítette, valamint azzal arányosan a közügyektől eltiltás mértékét is. E tartamok már mindenben megfelelnek a büntetés céljainak, egyben tetterányosak, kifejezve az ítélet belső arányosságát is, különös figyelemmel Terhelt2 II. r. vádlott terheltebb előéletére, az elsőfokú bíróság által helyesen megállapított többszörös visszaesői minőségére. A II. r. vádlott esetében a minősítés változtatására figyelemmel szintén halmazati büntetés kiszabására került sor, ezért erre jelen határozatában utalt az ítéltábla.

[68] A Btk. 50. § (2) bekezdése értelmében, akit haszonszerzés céljából elkövetett bűncselekmény miatt határozott ideig tartó szabadságvesztésre ítélnék, ha megfelelő jövedelme vagy vagyona van pénzbüntetésre is kell ítélni.

[69] A vádhatósági fellebbezésben, illetőleg a egyéb érdekelt4 a végindítványában e jelzett büntetési nem kiszabását is indítványozta mindkét vádlottal szemben. A pénzbüntetést a törvényszék azonban nem tartotta indokoltnak. Habár az elsőfokú ítélet erre vonatkozóan csupán szűk körű indokolást tartalmaz ([228] bekezdés), az ítéltábla alapvetően egyetértett azzal, hogy a vádlottaknál a törvényi feltételek nem teljesülnek, ugyanis az elkövetéskori, különösen pedig jelenlegi megélhetési viszonyai nem tisztázottak kellően. Terhelt1 I. r. vádlott huzamosabb ideje jogerősen kiszabott szabadságvesztés büntetését tölti, Terhelt2 II. r. terhelt is személyi szabadságának elvonásával járó kényszerintézkedés hatálya alatt áll, anyagi és egzisztenciális viszonyaikra adott – egyébként ellentmondástól nem mentes – nyilatkozataikon kívül, e tárgyban sem a nyomozás alatt, sem a törvényszéken nem folyt megfelelő bizonyítás, erre irányuló indítvány sem került előterjesztésre az ügyészség részéről. Be nem jelentett, ezért kellően nem ellenőrizhető, illetve bűncselekmény útján szerzett, de a hatóságok által nem biztosított esetleges vagyontárgyak szintén nem jelenthetnek a törvény által megkívánt megfelelő, rendezett vagyoni helyzetet. Egyet kellett tehát érteni azzal a védelmi érveléssel, hogy a vádhatóság feltételezésekre alapította a pénzbüntetés kiszabására irányuló indítványt, a törvényben előírt feltételek fennálltát megalapozó tények nélkül azonban büntetés kiszabásának nem lehet helye.

[70] A kifejtettek miatt a súlyosítást célzó ügyészségi fellebbezés nem vezetett eredményre, míg a védelmi perorvoslatok az enyhítésre irányulóan voltak alaposak.

[71] A szabadságvesztés végrehajtási fokozata Terhelt1 I. r. vádlott tekintetében a minősítés megváltoztatása következtében enyhébb, a Btk. 37. § (2) bekezdés a) pontja szerint börtön, míg Terhelt2 II. r. vádlottnál a 37. § (2) bekezdés b) pont ba) alpontjában írtakra

tekintettel – a szabadságvesztés két évnél hosszabb tartama és többszörös visszaesői minősége miatt – változatlanul fegyház. Az elsőfokú ítéletnek az I. r. vádlott esetében a feltételes szabadság lehetőségének legkorábbi időpontjával kapcsolatos, míg a II. r. terhelnél többszörös visszaesői minősége folytán annak kizártságát kimondó, a vagyonekbevonásról, a bűnügyi költségről és túlnyomórészt a beszámításról szóló rendelkezése is megfelel a határozatban felhívott törvényi előírásoknak. Az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámítása túlnyomórészt törvényes, e döntést azonban a II. r. vádlott esetében a letartóztatás kezdő időpontját illetően – a egyéb érdekelt⁴ indítványát osztva – az iratok tartalmának megfelelően (büntetés-végrehajtási intézeti értesítő, 374. számú elsőfokú irat) szükségszerűen korrigálta az ítéltábla.

[72] A kifejtettre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján a szükséges részben megváltoztatta, míg a törvénynek megfelelő rendelkezéseit a Be. 605. § (1) bekezdése alkalmazásával helybenhagyta.

[73] A II. r. vádlott által előzetes fogvatartásban töltött további idő beszámítására vonatkozó rendelkezés a Btk. 92. § (1), (2) bekezdésén alapszik.

[74] Az ítéltábla a másodfokú eljárásban az I. r. vádlott kirendelt védőjének részvételével kapcsolatban felmerült bűnügyi költséget a Be. 613. § (1) bekezdése szerint állapította meg, melyet az eredményes védelmi fellebbezésekre figyelemmel a Be. 613. § (2) bekezdés a) pontja alapján az állam visel.

[75] A vádlottak jelenlegi tényleges tartózkodási helyét – mely adott esetben a fogva tartás helye – mint időközben megváltozott személyi adatot a Be. 604. § (3) bekezdés c) pontja alapján rögzítette a másodfokú bíróság.

[76] Ellentétes döntés hiányában a másodfokú ítélettel szemben a Be. 615. § (1), (2) bekezdései értelmében nincs helye fellebbezésnek.

Debrecen, 2025. szeptember 25.

Dr. Háger Tamás sk. a tanács elnöke, Dr. Bakó József sk. előadó bíró, Dr. Diószegi Attila sk. bíró

Záradék: A Miskolci Törvényszék 17.B.36/2022/367. számú ítélete a Debreceni Ítéltábla Bf.I.185/2025/62. számú ítéletében írt változtatással a mai napon jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2025. szeptember 25.

Dr. Háger Tamás sk.
a tanács elnöke